

Handläggare
Marie Öberg

Datum
2015-10-14

Diarienummer
OSN-2015-0153

Omsorgsnämnden

Ekonomiskt bokslut per september 2015

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden föreslås besluta,

att godkänna föreliggande resultat på minus 23 004 tkr för september 2015.

Sammanfattning

Nämnden redovisar ett negativt resultat per september 2015 på -23 004 tkr, vilket är 2,1 procent högre än budget.

Resultatet visar en kostnadsökning med 6 mnkr sedan föregående månad. Den avvikande ökningen jämfört mot augustiprognosen beror bland annat på kostnader på cirka 0,6 mnkr i ett ärende om personlig assistans som ersätts retroaktivt från december 2014 till september 2015. Ytterligare en förklaring är att Inspektionen för vård och omsorg (IVO) i september ansökt om särskild avgift på 1 mnkr gällande ej verkställt beslut boende för vuxna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Nämnden har även belastats med retroaktiva gemensamma kostnader för förvaltningens lokaler på Svartbäcksgatan på 0,65 mnkr.

Ovanstående kostnader kommer inte att förändra helårsprognosen då nämnden har fått minskade särskilda avgifter från IVO samt väntas ersättning från försäkringskassan om 0,9 mnkr.

Ärendet

Tabell 1

Nämnden nettokostnader totalt Tkr

	Utfall ackumulerat			Differens mot ack budget
	2015	Budget ack 2015		
Omsorgsnämnden	-1 112 459	-1 089 455	-23 004	-2,1%

Nämnden redovisar ett negativt resultat per september 2015 på -23 004 tkr, vilket är 2,1 procent högre än budget.

Tabell 2

Budget/prognos 2015 per verksamhetsområde, tkr

	Budget	Prognos	Prognos	Förändring	Förändring
	2015	aug-15	apr-15	Augusti/budget	Augusti/april
110 Nämnd- och styrelseverksamhet	-1 102	-1102	-1102	0	0
539 Övrig förebyggande verksamhet	-25 871	-23 648	-21 241	2 223	-2 407
541 Vård & omsorg i ordinärt boende	-208 892	-222 437	-215 670	-13 545	-6 767
542 Vård & omsorg i särskilt boende	-257 209	-262 880	-257 356	-5 671	-5 524
551 Boende enligt LSS	-462 252	-475 607	-473 129	-13 355	-2 478
552 Personlig assistans enligt LSS och ASS	-193 987	-194 299	-193 361	-312	-938
553 Daglig verksamhet enligt LSS	-177 833	-183 703	-183 970	-5 870	267
554 Övriga insatser enligt LSS	-122 074	-115 705	-117 937	6 369	2 232
6231 Sysselsättning	-5 075	-5 075		0	
TOTALT	-1 454 295	-1 484 456	-1 463 766	-30 161	-15 543

Den ökade negativa augustiprognosen jämfört mot aprilprognosen beror främst på ökade kostnader inom hemvård, särskilt boende enligt SoL samt boende enligt LSS.

Från april till augusti har den negativa avvikelser inom hemvård ökat från 0,6 till 7,4 mnkr. Under de senaste fyra månaderna har hemvården därmed i genomsnitt kostat 1,7 mnkr mer per månad än budget. Förvaltningen har under året arbetat med att minska den beviljade tiden. Antalet beviljade timmar har minskat med ca 10 procent. Trots det har antalet utförda timmar inom hemtjänst från januari till juli har ökat med 3 671 timmar. Det motsvarar en ökning med 23 heltidsanställda.

Inom vård och omsorg i särskilt boende enligt SoL har prognosen försämrats med 5,4 mnkr sedan april. Merparten av detta, ca 4 mnkr, förklaras av att nämnden har övertagit kostnadsansvaret från äldre- och omsorgsnämnden för ett antal personer över 65 år som bor i omvårdnads- och demensboenden. Det är rätt att omsorgsnämnden tar kostnaderna, men då de inte var kända när aprilprognosen upprättades så medför övertagandet en försämring av prognosen. De ökade kostnaderna inom LSS-boenden var prognosticerade redan i april. Kostnadsökningen förklaras av att antalet platser har ökat i syfte att minska antalet ej verkställda beslut. Ökningen fortgår enligt plan vilket gör att nämnden redovisar en ekonomi som inte är i balans beroende på att budget för den satsningen saknas.

Nämndens resultat per verksamhetsområde

Tabell 3

Nämndkostnader, tkr

	Utfall ackumulerat		Differens mot ack budget	
	2015	Budget ack 2015		
Nämndenskostnader	-814	-826	13	1,5%

Nämndens nettokostnader är 13 tkr lägre än budget.

Nämndens nettokostnadsprognos för helåret är precis som budget 1,1 mnkr.

Tabell 4

Övrig förebyggande verksamhet, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Differens mot ack budget	
	2015	Budget ack 2015		
Övrigt förebyggande verksamhet	-16 267	-19 403	3 137	16,2%

Nettokostnaderna för förebyggande insatser är 3,1 mnkr lägre än budgeterat.

I förebyggande insatser ingår föreningsbidrag, anhörigstöd, demensstöd, träffpunkter, personliga ombud och arbetsmarknadsinsatser.

Nämndens nettokostnadsprognos för helåret är 4,6 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen beror främst på en överbudgetering av föreningsbidrag då fördelningen mellan nämnderna inte var klar när budgeten upprättades.

Tabell 5

Vård och omsorg i ordinärt boende, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Differens mot ack budget	
	2015	Budget ack 2015		
5410 Övriga insatser ordinärt boende 1)	-22 657	-21 638	-1 019	-4,7%
5411 Hemtjänst/hemvård	-49 981	-42 588	-7 392	-17,4%
5412 Anhöriganställning	-7 368	-7 760	391	5,0%
5413 Stöd i Assistansliknande form	-11 552	-8 006	-3 546	-44,3%
5414 Ledsagarservice, SoL	-5 380	-5 974	594	9,9%
5415 Avlösarservice, SoL	-792	-616	-176	-28,6%
5416 Kontaktperson, SoL	-6 997	-7 467	470	6,3%
5417 Boendestöd	-35 893	-36 316	423	1,2%
5418 Korttidsvård (växelvård, avlastn)	-8 664	-8 897	232	2,6%
Vård och omsorg i ordinärt boende	-149 284	-139 261	-10 023	-7,2%

- 1) I verksamhet 5410 Övriga insatser ordinärt boende redovisas nettokostnader för bostadsanpassningen, hjälpmedel, bassängräning, utskrivningsklara och sjukvårdsteamet.

Nettokostnaderna för vård och omsorg i ordinärt boende är 10 mnkr högre än budgeterat. Det är främst kostnader för HSL och personlig omvårdnad som ökar jämfört mot budget. Stöd i assistansliknande former, stass, visar också ett negativt utfall jämfört mot budget vilket kan förklaras av att i slutet av förgående år tillkom det tre omfattande ärenden som har den högre ersättningen. Stass har samma ersättningsnivåer som personlig assistans.

Tabell 6
Boendestöd

Månad	Jan	April	Augusti	September
Ack Kostnad Tkr		17 985	35 893	40 365
Total antal brukare 2015	582	611	609	595
Antal brukare 21år-	573	603	604	590
Kvinna	314	324	325	318
Man	259	279	279	272
Antal brukare 0-20 år	9	8	5	5
Kvinna	6	5	2	3
Man	3	3	3	3

För att få kontroll på de ökande volymerna har förvaltningen inlett ett arbete för att definiera varför volymökningen är så kraftig samt för att få en gemensam grundsyn kring bedömningen av vilka som har rätt till insatsen boendestöd.

Nämndens nettokostnadsprognos för verksamhetsområdet vård och omsorg i ordinärt boende är för helåret 215,7 mnkr vilket är 6,8 mnkr högre än budget. Avvikelsena avser främst stöd i assistansliknande form som är 5,9 mnkr och hemtjänsten som är 2,1 mnkr högre än budget. Ledsagning och kontaktperson har tillsammans en prognos 1,8 mnkr lägre än budget.

Tabell 7
Socialpsykiatriboende, vuxna, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack	Förändring jämfört		Differens mot ack	
	2015	2014	2015	föreg år		budget	
5423 Psykiatriboende	-163 536	-153 410	-159 688	-10 126	-6,6%	-3 848	-2,4%

Nettokostnaderna för vård och omsorg i särskilt boende är 3,8 mnkr högre än budgeterat. Det har tillkommit en engångskostnad på 1,3 mnkr som tillhörde äldrenämnden 2014 men där kostnaden bokfördes 2015 och därmed fördes kostnaden över på nämnden då man övertagit hela ansvaret för psykiatriboenden. Det har även bokats upp 1 mnkr då IVO ansökt om särskild avgift.

Under rubriken psykiatriboende redovisas också kostnader för placeringar på HVB-hem. Förvaltningen har konstaterat att nämnden betalar för 6-7 personer som sedan många år bor på HVB-hem i andra kommuner. De personerna har idag väsentligt starkare anknytning till vistelsekommunerna och flertalet vill inte flytta tillbaka till Uppsala. Förvaltningen har därför inlett projekt i syfte att säkerställa att nämnden inte betalar för personer som andra kommuner egentligen skulle bära kostnaderna för. Det finns inget nationellt register med statistik över

volymer och kostnader för endast psykiatriboenden vilket gör det omöjligt att jämföra Uppsala med andra kommuner.

Nämndens nettokostnadsprognos för socialpsykiatriboende är för helåret 216 mnkr vilket är 3,1 mnkr högre än budget. Avvikelsen avser främst nyöppnade träningslägenheter i Salabacke 1,1 mnkr samt den oväntade kostnaden som överfördes ifrån äldrenämnden på 1,3 mnkr.

Tabell 8

Vård och omsorg i särskilt boende, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget ack	Differens mot ack	
	2015	2015	2015	budget	
5421 Boende särskilt vårdbehövande	-3 505		-2 384	-1 121	-47,0%
5422 Demensboende	-12 597		-13 564	967	7,1%
5424 Omvårdnadsboende	-15 232		-17 271	2 039	11,8%
Vård och omsorg i särskilt boende	-31 334		-33 219	1 885	-5,7%

Nettokostnaderna för vård och omsorg i särskilt boende är 1,9 mnkr lägre än budgeterat. Äldrenämnden har tagit kostnaden på ca 4,5 mnkr, för brukare över 65 år men som tillhör omsorgsnämnden.

Nämndens nettokostnadsprognos för verksamhetsområdet vård och omsorg i särskilt boende är för helåret 41,4 mnkr vilket är 2,9 mnkr lägre än budget.

Tabell 9

Boende enligt LSS vuxna, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
	2015	2014	2015				
5511 Bostad med särsk service vuxna	-325 773	-324 139	-313 969	-1 634	-0,6%	-11 805	-3,8%

Nettokostnaderna för boende enligt LSS är 11,8 mnkr högre än budgeterat.

En förutsättning för att nå en ekonomi i balans för bostad med särskild service är att ersättningar utifrån nivåbedömningar av enskildas omvårdnadsbehov tillämpas i samband med ramavtalsupphandlingen vilket kommer att påverka resultatet positivt.

Nya platser har upphandlats i den nyss avslutade ramupphandlingen. Det är positivt såtillvida att den ”kö” som idag finns kommer att minska när de nya platserna börjar avropas. I budgeten finns dock inget utrymme för utökning av platser.

Nedanstående tabell är ett utdrag från LSS-utjämningsystemet med en jämförelse med andra liknande LSS-kommuner enligt Kolada, kommun och landstingsdatabasen. Den visar att Uppsala i jämförelse med bland andra Linköping och Örebro, som också har universitetssjukhus, har lägre andel av befolkningen boende på boenden enligt LSS. Nämndens nettokostnadsprognos för verksamhetsområdet boende vuxna enligt LSS är för helåret 433 mnkr vilket är 14,3 mnkr högre än budget. Avvikelserna beror främst på antaganden om utökningen av platsantalet som är 12,5 mnkr.

Tabell 10

Boende enligt LSS, barn och unga nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget ack	Differens mot ack	
	2015	2014	2015	budget	
5512 Bostad med särsk.service för barn och unga	-31 529	-30 731	-30 731	-308	-2,6%
5513 Familjehem, vuxna	-38	-854	-854	-798	95,5%
5514 Familjehem, barn och ungdom	-70	-1 135	-1 135	816	93,8%
Boende enligt LSS	-31 638	-32 720	-32 720	1 065	-3,3%

Nettokostnaderna för boende enligt LSS är 1,1 mnkr lägre än budgeterat.

Nämndens nettokostnadsprognos för verksamhetsområdet boende enligt LSS för barn och unga är för helåret 40,2 mnkr vilket är 3,4 mnkr lägre än budget. Den positiva avvikelser beror främst på att man bokför familjehem på verksamhet 5544 utifrån att besluten avser korttidsvistelse i form av stödfamilj.

Tabell 11

Personlig assistans enligt LSS och ASS, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack 2015	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
	2015	2014					
5520 Personlig assistans enligt LSS	-72 482	-66 463	-69 329	-6 019	-9,1%	-3 153	-4,5%
5521 Personlig assistans enligt ASS	-75 605	-71 418	-76 162	-4 187	-5,9%	556	0,7%
Personlig assistans total	-148 087	-137 881	-145 490	-10 206	-7,4%	-2 597	-1,8%

Nettokostnaderna för personlig assistans är 2,6 mnkr högre än budgeterat. Jämfört med föregående år har kostnaden ökat med 8 mnkr, 9 procent.

Kommunens ersättning till utförare av personlig assistans enligt LSS, dvs beslut som fattas av omsorgsförvaltningen, har inte höjts för ärenden som utförs dagtid utan är också detta år 253kr/timme. Ersättningen för brukare som har beslut om vaken natt eller jour nattetid har höjts med 4 kr till 284 kr/timme i enlighet med försäkringskassans schablonersättning. Den lägre ersättning som tillämpas för LSS-assistans dagtid har överklagats av några brukare. I dessa fall har ersättningen justerats uppåt av domstol. Inom personlig assistans enligt LSS finns därför en risk för höjning av ersättningsnivån och medföljande kostnadsökning.

Tabell 12

Assistansersättning Försäkringskassan

Antal brukare	Utfall sept		Förändring mot fg år
	2015	2014	
Assistansersättning FK	329	310	19

En ökning av brukare som tillhör Försäkringskassan har sedan 2014 ökat med 6,1 procent.

Tabell 13

Personlig assistans

Timmar	Utfall sept		Förändring mot fg år
	2015	2014	
1-200	59	60	-1
201-400	35	37	-2
401-	22	13	9
Total antal brukare	116	110	6

Antalet brukare som har personlig assistans där nämnden är myndighetsutövare har det skett en ökning med 5,5 procent jämfört mot föregående år och kostnaden har ökat med 9,1 procent.

Nämndens nettokostnadsprognos för verksamhetsområdet personlig assistans är för helåret 193,4 mnkr vilket är 0,6 mnkr lägre än budget.

Tabell 14

Daglig verksamhet enligt LSS, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack 2015	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
	2015	2014					
5530 Daglig verksamhet	-137 046	-130 787	-133 374	-6 259	-4,8%	-3 671	-2,8%

Nettokostnaderna för daglig verksamhet är 3,7 mnkr högre än budgeterat. Inom daglig verksamhet kommer nya ärenden i augusti beroende på att personer slutar sarskola i juni. Samtidigt är det få personer som fyller 67 år och därmed slutar på daglig verksamhet. Förvaltningen känner därför en oro för att kostnaderna kommer att stiga ännu mer under andra halvan av 2015. För att få ner kostnaderna har förvaltningen tillsammans med Vård & omsorg påbörjat omläggning av transporter daglig verksamhet.

Tabell 15

Månad	feb-15	apr-15	aug-15	sep-15
Totalt antal	809	812	827	830
Utan nivå heltid	2	5	0	0
Utan nivå halvtid	3	6	0	0
Nivå 1 heltid	69	70	63	63
Nivå 1 halvtid	11	11	16	16
Nivå 2 heltid	217	205	202	199
Nivå 2 halvtid	57	61	79	80
Nivå 3 heltid	134	135	141	141
Nivå 3 halvtid	18	19	20	22
Nivå 4 heltid	109	106	106	110

Nivå 4 halvtid	6	6	7	7
Nivå 5 heltid	77	79	80	80
Nivå 5 halvtid	5	6	5	4
Nivå 6 heltid	70	72	72	73
Nivå 6 halvtid	1	1	2	2
Nivå 7 heltid	20	20	24	24
Nivå 7 halvtid	1	1	1	1
Nivå 8 heltid	2	2	2	2
Ej eget val	7	7	7	6

Utfall ack

Utbetald Habersättning	562 927 kr	720 259 kr	667 017 kr	1 035 719 kr	5 522 951 kr
-------------------------------	------------	------------	------------	--------------	---------------------

Habiliteringsersättningen är 56 kr per dag vid heltidsnärvaro och halvtid 46 kr. I september var det 692 brukare som närvarat heltid och 132 halvtid. Ej eget val hanteras i särskild ordning. Om man skulle öka habiliteringsersättningen med 10 kr på både hel- och halvtid skulle kostnaden öka med 1,4 mnkr på helår, enligt 2015 år volymer.

Nämndens nettokostnadsprognos för verksamhetsområdet daglig verksamhet är för helåret 184 mnkr vilket är 6,1 mnkr högre än budget. Det är främst fler deltagare som är orsaken till avvikelsen.

Tabell 16

Övriga öppna insatser enligt LSS, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat 2015	Budget ack 2015	Differens mot ack budget	
5541 Ledsagarservice	-9 725	-9 778	53	0,5%
5542 Kontaktperson, LSS	-6 173	-6 515	341	5,2%
5543 Avlösarservice, LSS	-4 944	-5 029	85	1,7%
5544 Korttidsvistelse utanför hemmet	-53 414	-52 162	-1 252	-2,4%
5545 Korttidsstillsyn ungd över 12 år	-12 192	-15 942	3 750	23,5%
5549 Övriga öppna insatser, LSS	-925	-2 131	1 206	56,6%
Övriga öppna insatser enligt LSS	-87 373	-91 556	4 183	-4,6%

Nettokostnaderna för övriga öppna insatser enligt LSS är 4,2 mnkr lägre än budgeterat.

Nämndens nettokostnadsprognos för verksamhetsområdet övriga öppna insatser enligt LSS är för helåret 118 mnkr vilket är 4,1 mnkr lägre än budget. I prognosen är medräknat kostnader för beviljade ledsagarinsatser för brukare med vistelse vid Tallkrogen sommaren 2015.

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör